TOMUS I.
RERUM
CONCILII OECUMENICI
CONSTANTIENSIS.

IN DIVUM SIGISMUNDUM IMPERATOREM

JO. PALATIUS ICTUS VENETUS. IN MONARCH. OCCIDENT. *fol. 133.*
Theodericus Vrie, in Historia Concilii Constant. Aõ. 1417. d. 18 Nov.

. . . . . Rex fortis sorte gravutam
Terrigenas ausos sedem corrumpere Jovis.
Fulmine laxavit, destruxit culmina, montes
Grandes calcavit, simul hostes suppeditavit.
Hic REX Magnificus, quem gloria laudat honoris.
Tartareos Ditis reserat vectes furibundi
Alcidis fortis manus atq; potentia grandis.
Cerberus est captus per eum qui singula cepit.
Cepit et sic mirans, quem mamona magna levabat
Ac confortabat, omni spe jam spoliatum.
Occidit prudens Argum, stellis variatum
Fraudibus atq; dolo vulpinis sæpe probatum.
Hydram, cui septem creverunt culmina sensus,
Herculeus labor et terror scidit ordine miro.

TOMVS I.

RERUM CONCILII OECUMENICI CONSTANTIENSIS DE UNIVERSALI ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ REFORMATIONE.

Quæ res antiquæ

IMPERATORE SIGISMUNDO
SAPIENTISSIME MODERANTE
ante hæc tria prope secula gestæ,

AUGUSTISSIMO AC INVICTISSIMO
IMPERATORE LEOPOLDO
CLEMENTISSIME ANNUENTE,
FELICISSIMIS AUSPICIIS
SERENISSIMI PRINCIPIS ac DOMINI,
DN. RUDOLPHI AUGUSTI
BRUNSVIC. AC LUNÆBURG.
DUCIS &c.

ad Ecclesiasticæ historiæ lucem,
Germanicæ gentis decus,
elegantiorisque doctrinæ in hoc olim Concilio suscitatæ gloriam,
Ex inæstimabili GERMANIÆ & ANGLIÆ thesauro literario,
antiquissimorum MANUSCRIPTORUM
CÆSAREORUM, DUCALIUM, ACADEMICORUM,
aliorumque plurium, ingenti numero advectorum ope
erutæ ac illustratæ

Cura & labore

HERMANNI von der Hardt /
Serenissimæ Ejus Celsitudini à literis, & in Acad.
Julia Ling. Orient. Professf.

FRANCOFURTI ET LIPSIÆ
IN OFFICINA CHRISTIANI GENSCHII.
HELMESTADI, Typis SALOMONIS SCHNORRII, 1697.

TOMUS I.

RERUM

CONCILII OECUMENICI

CONSTANTIENSIS

DE UNIVERSALI ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ REFORMATIONE

Operis antiqui

IMPERATORE SIGISMUNDO

SAPIENTISSIMO MODERATORE

Augustissimo Ac Invictissimo

IMPERATORE LEOPOLDO

CLEMENTISSIMO ANNUENTE,

Pietatissimis Auspiciis

SERENISSIMI PRINCIPIS ac DOMINI,

DN. RUDOLPHI AUGUSTI

BRUNSVIC. AC LUNEBURG.

DUCIS &c.

ad Ecclesiæ Christianæ Incolumitatem,

Conservandæ Pacis Studio,

Quæ Sacrosanctum Concilium Tridentinum Edixerat,

Ex Inclytissimis GERMANIÆ & ANGLIÆ Ordinibus Inchoata,

Ampliorem Numerum Deducendorum

CESAREORUM, DUCALIUM, ACADEMICORUM,

Aliorumque Plurium, Longeque Numero Pluriorum, ope

Eruta ac Illustrata

Curaque Labore

HERMANNI VON DER HARDT

Serenissimæ Ejus Celsitudinis Aulæ, seu Aulæ

Julia Linig. Orient. Bibliothecarii.

FRANCOFURTI ET LIPSIÆ

IN OFFICINA CHRISTIANI GENSCHII

HIERONYMI, Typis Saxonicis Sumptibus Suis.

AUGUSTISSIMO
AC INVICTISSIMO
ROMANORUM
IMPERATORI
LEOPOLDO I.
MAGNO
SAPIENTI
PIO
FELICI
CHRISTIANISSIMO CÆSARI
POTENTISSIMO REGI
VICTORIOSISSIMO TRIUMPHATORI
ORBIS CHRISTIANI CELSISSIMO CAPITI
ORBIS LITERATI MUNIFICENTISSIMO PROTECTORI
MAJESTATIS ET JURIUM
ROMANO-GERMANICI IMPERII
FORTISSIMO
CONSTANTISSIMOQVE
VINDICI

HANC
ANTIQVARUM RERUM
CONCILII OECUMENICI
SUB COELO GERMANICO
CONSTANTIÆ AD RHENUM
IMPERIALI AUSTRIACA URBE
MAGNIFICE OLIM CELEBRATI
PRIMAM MOLEM
EX
AUGUSTISSIMA
BIBLIOTHECA CÆSAREA
VINDOBONENSI
CLEMENTISSIMO CÆSAREO INDULTU
MAGNA PARTE DEPROMTAM
DEVOTISSIME
HUMILLIMEQVE
CONSECRAT
HERMANNUS von der Hardt.

AUGUSTISSIME IMPERATOR

CHriſtianiſſimus Imperator SIGISMUNDUS, in eodem Celſiſſimo Throno, quo SACRATISSIMA TUA MAJESTAS effulget, avorum quondam memoriâ collocatus, TE, POTENTISSIME CÆSAR, huic orbi glorioſiſſime imperantem, venit ſalutatum.

Imperii Romano-Germanici gloriam, reddidit, aluit, auxit DIVUS SIGISMUNDUS. Supremæ Cæsareæ Majestatis jura tueri ac vindicare sapientissime allaboravit. Germaniæ, imo universæ christianæ Reipublicæ, qvin & Ecclesiæ, salutem, incolumitatem, quietem, inexplicabili sollicitudine prosecutus, augustissimæ potentiæ atque autoritatis vim & majestatem Christiano demonstravit orbi. Qvidni ergo sapientissimus hic Heros, Cæsarei juris & gloriæ vindex prudentissimus, TIBI, SACRATISSIME CÆSAR, Sese svavissime jungat, qui TE in imperio successorem Augustissimum, virtute, sapientiâ, majestate parem vel & majorem agnoscit ac admiratur. Elegantissimæ scientiæ aureolâ, Cæsareæ laureæ intexta, Augusto Cæsare digna, Imperatoris Sigismundi tempora cinxit: Qvæ in CÆSAREA TUA MAJESTATE tanto fulgore resplendet, ut eruditissimum TE Cæsarem dixisse, sit Cæsaris Augusti nomen ac gloriam TUÆ MAJESTATI ex æquo vindicasse. Eminentissimum Reipublicæ literariæ caput existis, quo totus eruditorum orbis felicissime superbit. Nec Augusti Cæsaris in doctrinam virosqve bonarum literarum amantes major propensio, nec augustius præsidium, qvàm quo divinum pectus TUUM, POTENTISSIME IMPERATOR, in eruditionis lucem ac fortunam fertur. Hæc est ex sapientiæ robore immota basis, qva supremum regimen inconcusse suffulcis.

Neque

Neqve ejusdem duntaxat Throni Majeſtatisqve ſplendor *CÆSAREM CÆSARI, SIGISMUNDUM LEOPOLDO*, pari virtutis ac ſapientiæ gloriâ jungit: Sed & eadem illa civitas CONSTANTIA RHENANA, cujus Se Dominum Naturalem dixit Sigismundus, in qua auguſtisſima Cæſareæ Suæ Majeſtatis dedit documenta, TVO, INVICTISSIME MONARCHA, ſupremo Dominio eſt ſubjecta, AUSTRIACÆqve DOMUI fidem & obſeqvium ab integro ſeculo devotisſime præſtat. Fuit ſane hæc TUA CONSTANTIA Sigismundeæ ſapientiæ, potentiæ & autoritatis theatrum ſplendidisſimum. Qvippe qvo, pro ſupremo jure ſuo, univerſum accivit orbem chriſtianum, quo confluxerunt Electores, Principes, Regumqve Europæorum Legati, & Magnates innumerabili cœtu. Nec Aſiatici nec Afri Reges per Legatos inſalutatam liqverunt hanc Tuam Conſtantiam, Sigismundi gloriam. Cujus primi ſub cœlo Germanico Univerſalis Concilii, maxima cum pompa celebrati, viva imago, non hiſtoriæ ſolùm Germanicæ pars eſt illuſtris, ſed & Conſtantiæ TUÆ decus immortale. Qvapropter, INVICTISSIME CÆSAR, multis præclaris characteribus condecoratæ TUÆ civitatis, magnificæ CONSTANTIÆ, antiqva facies, priſtina fortuna, gratioſisſimis SACRÆ TUÆ MAJESTATIS oculis ſeſe hîc offert.

Tantoqve majori jure ad SACRÆ TUÆ MAJESTATIS Thronum devolvuntur hæ Conſtantienſis

ſis Concilii res perantiquæ & memorabiles, quanto clariorem ex AUGUSTISSIMA CÆSAREÆ TUÆ MAJESTATIS BIBLIOTHECA VINDOBONENSI lucem impetrarunt. TUA illa, *CHRISTIANISSIME IMPERATOR*, BIBLIOTHECA eſt, quæ infinitis, & ex antiquitate ac rerum pondere pretioſiſſimis Codicibus Manuſcriptis palmam omni apparatui librario reddit dubiam, eruditæ Germaniæ gloria, hiſtoriæ & antiquorum fatorum lumen, Imperii ex antiquiſſimorum monumentorum fide præſidium, & cautæ poſteritatis firmum ex literis munimentum. Ex quo inæſtimabili theſauro literario, vero *TUO, AUGUSTISSIME IMPERATOR*, delicio, plurium antiquiſſimorum Codicum Manuſcriptorum, ad laudatiſſimam perantiquam Conſtantienſis Concilii hiſtoriam Germanicam ſpectantium, uſum, SERENISSIMO BRUNSVICENSIUM DUCI, *RUDOLPHO AUGUSTO*, antiquæ Germanicæ virtutis & gloriæ amantiſſimo Principi, inenarrabili TUA clementia, Celſiſſimo literati orbis Protectore dignâ, indulſiſti. Qui theſaurus clementiſſime communicatus tam locuples deprehenſus, ut exhauriri in ampliſſimo hoc Rerum Conſtantienſium ambitu vix poſſe videatur.

Uti ergo ampli rivi in vaſtum, unde profluxerunt, revertuntur Oceanum, ita ad SACRATISSIMAM MAJESTATEM TUAM, *Sereniſſimi Brunſvicenſium* DUCIS RUDOLPHI AUGUSTI nutu,

nutu, redeunt hæc cuncta, omni jure TUA: CÆSAREA inquam, Potentissimi CÆSARIS Antecessoris sapienti manu olim gloriosissime instructa: In urbe Imperiali Austriaca, TUA CONSTANTIA, magnifice gesta: Et post longum seculorum intervallum, AUGUSTISSIMÆ TUÆ CÆSAREÆ VINDOBONENSIS BIBLIOTHECÆ incomparabili adjumento ex tenebris nunc eruta, atque ad Imperii gloriam & Germanicæ gentis decus, pro seculi nostri ornatu condecorata.

Admitte igitur, CHRISTIANISSIME IMPERATOR, summa hæc MAJORUM TUORUM merita, æterna IMPERII TUI ornamenta, irrefragabilia SACRÆ CÆSAREÆ MAJESTATIS TUÆ documenta, perillustria AUSTRIACÆ TUÆ URBIS fata, pretiosissima AUGUSTISSIMÆ TUÆ BIBLIOTHECÆ cimelia, indubitata immortalis in AVSTRIACA DOMO felicitatis pignora.

Cœleste Numen, TE, AUGUSTISSIME MONARCHA, PATRIÆ PATREM, IMPERII ET SALUTIS PUBLICÆ CUSTODEM VINDICEMQVE FORTUNATISSIMUM, SEMPER AUGUSTUM, omnigena felicitate coronatum, omnibus porro triumphis beet, ac virtutis, potentiæ & Majestatis TUÆ HÆREDEM, POTENTISSIMUM REGEM JOSEPHUM, Numinis divini ocellum, generis humani delicium, in avitum felicissimum Imperium, Augustissi-

ſtisſimam IMPERATORUM Majeſtatem, cœlitus conſervet, & de omnibus olim hoſtibus fortunatisſime jubeat triumphare.

HELMESTADII in Acad.
Julia A. M DC XCVII.
Vigil. Pentecoſt.

Prole-